

**De Relatie tussen Gepest Worden in de Buurt, Welzijn van de Volwassen
Buurtbewoners en Buurtkenmerken**

**Relations between Victimization in the Neighborhood, Well-being of Adults
and Neighborhood Characteristics**

Hester de Goeij – van Schijndel

Eerste begeleider: dr. M. Pouwelse

Tweede begeleider: dr. T. Völlink

Mei 2008

Faculteit Psychologie

Afstudeerrichting Gezondheidspsychologie

Open Universiteit Nederland

INHOUDSOPGAVE	2
SAMENVATTING	3
SUMMARY	4
HOOFDSTUK 1: Inleiding	5
1.1 Probleemverheldering	5
1.2 Pesten; definitie, prevalentie en gevolgen	7
1.3 Wat is welzijn?	9
1.4 Buurtkenmerken	10
1.5 Theoretisch kader	13
1.6 Probleemstelling en hypothesen	15
HOOFDSTUK 2: Methode	17
2.1 Onderzoeksgroep	17
2.2 Meetinstrumenten	17
2.3 Procedure	21
2.4 Analyse	22
HOOFDSTUK 3: Resultaten	24
3.1 Descriptieve gegevens en correlaties	24
3.2 Toetsing van de Hypothesen	28
3.2.1 Toetsen van Hypothesen 1.1 en 1.2	28
3.2.2 Toetsen Hypothese 1.3. Mediatie van Waargenomen Buurtkenmerken	30
3.2.3 Toetsen Hypothese 2.1. Waargenomen Buurtvoorzieningen versus Objectieve Buurtvoorzieningen	34
HOOFDSTUK 4: Discussie	35
4.1 Verband tussen Gepest worden in de buurt en Welzijn	35
4.2 Verband tussen Gepest worden in de buurt en Waargenomen Buurtkenmerken	36
4.3 Mediatie van Waargenomen Buurtkenmerken	37
4.4 Waargenomen Buurtvoorzieningen versus Objectieve Buurtvoorzieningen	38
4.5 Methodologische beperkingen	40
4.6 Aanbevelingen	41
4.7 Conclusies	42
LITERATUUR	43
BIJLAGE A: Vragenlijst	49
BIJLAGE B: Gehercodeerde vragen	56

Samenvatting

Onderwerp van deze studie is de relatie tussen gepest worden in de buurt en het welzijn van de slachtoffers en mogelijke mediatie van waargenomen buurtkenmerken op deze relatie. Verder is het verband tussen gepest worden in de buurt en waargenomen buurtkenmerken onderzocht. Daarnaast is onderzoek gedaan naar het verband tussen waargenomen buurtvoorzieningen en buurtvoorzieningen gemeten met een objectieve maatstaf. De vragenlijst is samengesteld uit twee instrumenten, die Gepest worden in de buurt en Waargenomen Buurtkenmerken meten en uit de General Health Questionnaire (G.H.Q.), die Welzijn meet. Uit de resultaten van dit cross-sectionele survey onder 361 volwassen Nederlanders blijkt dat 30,5% van hen minimaal één maal per maand geconfronteerd wordt met ongewenst gedrag door buurtbewoners. Overeenkomstig de stresstheorie van Pearlin (1989) hebben deze stressoren effect op het welzijn van de slachtoffers. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat de hypothese, dat er een negatief verband is tussen gepest worden in de buurt en het welzijn van de slachtoffers, kan worden aangenomen. Tevens kan geconcludeerd worden dat er een negatief verband is tussen gepest worden in de buurt en waargenomen buurtkenmerken. Verder ondersteunen de resultaten de hypothese dat Waargenomen Buurtkenmerken de relatie tussen Gepest worden in de buurt en Welzijn medieert. Daarbij blijken alleen Waargenomen Verloedering en -Sociale cohesie te mediëren, Waargenomen Voorzieningen niet. Waargenomen Voorzieningen blijkt, opvallend genoeg, negatief te correleren met Buurtvoorzieningen gemeten met een objectieve maatstaf; hoe meer voorzieningen er aanwezig zijn des te negatiever de waardering ervan is. Aanbevolen wordt in toekomstig onderzoek persoonskenmerken van de buurtbewoners erbij te betrekken.

Summary

Subject of this study is the relation between victimization in the neighborhood and the well-being of the respondents, and the possible mediation of observed neighborhood characteristics on this relation. Furthermore the relation between victimization in the neighborhood and observed neighborhood characteristics is part of this research. Next to that the relation between observed neighborhood provisions and provisions measured against an objective standard is being studied. The questionnaire is composed of two measures, which measure Victimization in the Neighborhood and Observed Neighborhood Characteristics and out of the General Health Questionnaire (G.H.Q.) which measures Well-being. The results of this cross-sectional survey amongst 361 adults in the Netherlands demonstrate that 30.5% of them are victimized in their neighborhood once a month minimally. In accordance to the stress theory of Pearlin (1989) these stressors have an effect on the well-being of the victims. From the results of this study, it appears that the hypothesis, there is a negative relation between victimization in the neighborhood and well-being of the victims, can be confirmed. Furthermore, it is proven that there is a negative relation between victimization in the neighborhood and observed neighborhood characteristics. The results support the hypothesis that Observed Neighborhood Characteristics mediates the relation between Victimization in the Neighborhood and Well-being. Only Observed Neighborhood Deprivation and -Social cohesion appear to have influence, not Observed Neighborhood Provisions. It is evident that Observed Neighborhood Provisions has, interestingly enough, a negative correlation with Neighborhood Provisions measured with an objective criterion; a higher availability of provisions shows a more negative appreciation. Recommended is to add personality traits of the inhabitants of the neighborhood into future research.